

de ville vide af Erfaring, at det er nødvendigt for Enhver, ikke maatte for de Enkelte, som have meget faa, sjældent forekommende og smaa Omsætninger, men for Enhver, der har en nogenlunde stor Omsætning, at gjøre sig bekendt dermed. Enhver, der, jeg vil ikke sige handler over hele Europa, men som blot har noget Mere end den allermindste Omsætning, har hidtil maattet gjøre et overordentlig vanskeligt og besværligt Arbejde for at finde ud af alt dette. Det skulde gjøre mig overordentlig ondt, om dette Things Flertal skulde vægre sig af de Hensyn, her ere anførte, ved at være med til at gjøre det Skridt, her foreslaas os. Det vilde komme til at se ud, som om vi vilde stille os udenfor den almindelige europæiske Civilisation, som om vi vilde vægre os ved at tage Del i et Arbejde, som efter alle Videnskabsmænds og praktiske Forretningsmænds enstemmige Mening har været et af de største og betydeligste Fremskridt, som ere gjorte i Europa i de senere Aar (Bernitsen: England!). Jeg kommer strax til England. Foruden den Betragtning, jeg nu anførte, er der tillige en anden Betragtning, der maa føre os til at gaa ind paa dette Forslag, og det er den, at de Herrer vistnok overvurdere de Vanskeligheder, der vilde fremkomme ved Lovforslagets Bestemmelser. Det, der altid bevirker Modstand mod at gaa over til noget Nyt med Hensyn til Maal og Vægt og den Slags Ting, er, at man synes, at de gamle faste Begreber, som ethvert Menneske har i Hovedet om, hvad et eller andet Maal o. s. v. i Birkeligheden betyder, hvilken Masse af en og anden Ting derved angives, ville forvirres. Jeg tror imidlertid, at jeg kan antyde for de Herrer, hvorledes vi i nogle enkelte Forhold i Grunden uden at vide af det blot ved Forholdenes Magt ere komne ganske lempelig til at forandre vore Begreber om Værdier og om Mængder. Jeg vil saaledes bede dem, der have med Korn at gjøre, om at tænke paa, hvorledes vi for ikke grumme mange Aar siden for at danne os et Begreb om Kornets Pris og Anvendelse i Agerbruget talte om Tønder, vi spurgte om, hvor mange Tønder der skulde faaes og fodres op. Men vi vide, at nu er dette hele Begreb forandret, saavel med Hensyn til Korn som med Hensyn til en hel Del andre Ting, vi bruge. Flydende Varer f. Ex., som vi tidligere til Dels eller maatte udelukkende kjøbte og brugte efter Rummaal, bruge vi nu efter Vægt. Med Hensyn til de forskjellige Arter af Olie, som anvendes til industrielt Brug eller i Agerbruget, til Dels ogsaa dem, der bruges til Belysning, danner man nu et Begreb om Mængden og

Værdien efter Vægten og ikke efter deres Rummaal, som man tidligere har været vant til. Der er saaledes i vore egne Hoveder foregaaet et Arbejde næsten ubevidst, hvorved vi have dannet os andre Begreber, end vi have havt fra Ungdommen, og det gaar lettere, end man egentlig tror. Jeg kan anføre et andet Exempel: Prisen paa Smør, som har en meget stor Interesse for en stor Del af os. For ikke mange Aar siden noteredes Prisen paa Smør efter det ganske mærkelige Tal, 224 Rind, og enhver Landmand, og Enhver, som havde med Smør at gjøre, dannede sig et Begreb om Smørrets Masse og Værdi efter dette Tal, 224 Rind. Men hvem i al Verden regner nu ud, hvad 224 Rind Smør koster? Nei, nu regner Enhver efter 100 Rind, det er et nyt Massebegreb, der os uafvidende ligefrem ved Forholdenes Magt har arbejdet sig ind i vore Hoveder. Og det Samme vil ske med andre Ting. Der blev, da denne Sag blev behandlet her forrige Gang, af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) holdt et Foredrag om den foreslaede Forandrings Betydning med Hensyn til Skolevæsenet, og det ærede Medlem, der vistnok har en overordentlig stor Erfaring med Hensyn til Skolevæsenet og særlig med Hensyn til Undervisningen i Regning, var fuldt overbevist om, at det Arbejde, som nu gjøres ved Regneundervisningen i Skolerne, vilde blive ganske overordentlig lettet ved Indførelsen af det nye System. Vi ville altsaa med Lethed komme til at tilegne os de nye Begreber og baade selv let lære og navnlig se vore Ungdom med Lethed lære at regne og tælle med disse nye Størrelser. Jeg vil derfor haabe, at vi ville gaa ind paa dette Lovforslag, og det skulde gjøre mig ondt, hvis der skulde blive vedtaget saa væsentlige Ændringer, at det ikke kunde gennemføres. Til saadanne Ændringer regner jeg navnlig den, der blev anført af det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgfreds (Tauber), nemlig at man skulde gjøre Anvendelsen af det metriske System fakultativ, give Folk Lov til at bruge det, hvis de vilde, og lade være, hvis de ikke havde lyst dertil. Det er et Forsøg, som vi ikke behøve at gjøre, thi det er gjort i forskjellige Lande, det er gjort i England og de forenede Stater i Nordamerika, og det har altid viist sig, at saa kunde man ligesaa gjerne spare sig Uleiligheden med at give en Lov; thi Folk have en vis Snærti i den Slags Forhold. Der er vel mange Mennesker, der gjøre sig den Umage at gaa ind paa det Nye uden at være nødte dertil, det er dem, der handle med Udlandet og handle med